

Klub SAP má snahu pomáhať univerzitám a firmám

Bohuslav Martiško

Úvod

V súčasnosti rezonuje na Slovensku téma spolplatnenia vysokoškolského štúdia. Vývoj spoločnosti smeruje k tomu, že v budúcnosti nič nemôže byť zadarmo. Keď však budú študenti za štúdium platiť, dá sa očakávať, že budú požadovať aj vyššiu kvalitu. A právom by mali žiadať aj takú zmenu obsahu predmetov vysokoškolského štúdia, ktorá by im zaistila po skončení školy vysokú pravdepodobnosť uplatnenia nielen na slovenskom trhu práce, ale aj na európskom, prípadne americkom. Pre univerzity by to mal byť tiež jeden z hlavných cieľov, len potom budú pre študentov príťažlivé. Tento cieľ môžu naše univerzity dosiahnuť iba vtedy, keď ešte vo väčšej miere zabezpečia spoluprácu s praxou, a to predovšetkým s veľkými nadnárodnými firmami. Zástupcovia praxe však kritizujú vysoké školy, že absolventov nepripravujú pre jej potreby. Ako ich budúci zamestnávateľia chcú viac hovoriť do obsahu vyučovacieho procesu [1], [2]. Je pravda, že obsah štúdia na univerzitách je orientovaný hlavne teoreticky a vo vybraných odboroch univerzity poskytujú len čiastočnú praktickú prípravu svojich absolventov. U nás je

Motto: „*Vedieť, chcieť a môcť.*“

bežná neplatená mesačná prax mimo vyučovacieho obdobia. Podľa informácií od samotných študentov sa tu veľa nedozvedia zo svojho odboru, robia väčšinou rutinné pomocné práce.

V zahraničí majú niektoré univerzity ročnú prax študentov vo firmách zakomponovanú priamo v učebných osnovách. Napr. na univerzite v Bath vo Veľkej Británii si môžu študenti vybrať predmet „Study year abroad“ s celoročnou dotáciou 60 kreditov, čo je v podstate ročná platená prax vo firme prevažne v zahraničí (Francúzsko, Nemecko ap.) [3].

Na druhej strane školy zasa kritizujú prax, že nemá záujem o spoluprácu a hlavne finančnú podporu vyučovacieho procesu. Od praxe sa očakáva výraznejšia spätná väzba smerom k univerzitám, kde je hlavne zo strany študentov veľký záujem napr. o riešenie diplomových prác priamo v praxi. Žiaľ, situácia je v tomto smere veľmi zlá, školy sú sklamané hlavne prístupom domácich podnikateľských subjektov. Skôr veľké nadnárodné firmy, ako napr. SAP, sa výraznejšie angažujú v tejto oblasti. Naším univerzitám umožňujú

prístup do robustných integrovaných informačných systémov, ktoré sú pre školy zaujímavé hlavne tým, že je v nich sústredený podnikový know-how vyspelých svetových ekonomík. Tieto systémy sa vyznačujú stabilitou v ostrej prevádzke aj v kritických záťažových neštandardných stavoch. Keď sa správne nastavia a urobia sa personalizované obrazovky, využívanie ich funkcií je intuitívne. Dá sa povedať, že vtedy sú „user friendly“. Uvedené vlastnosti ich priam predurčujú na používanie pri podpore vyučovacieho procesu v ekonomických predmetoch. V čom sú teda problémy, prečo sa tento aplikačný softvér zatiaľ nepresadil masívnejšie vo vyučovací procese na slovenských vysokých školách ekonomického zamerania?

1. Iniciatíva klubu SAP

Firma SAP darovala v priebehu viacerých rokov na štyri slovenské univerzity svoj aplikačný softvér (Žilinská univerzita, UMB Banská Bystrica, EU Bratislava a TU Košice). Na niektorých z týchto univerzít sa tento systém ani nenainštaloval, na iných sa ho podarilo nainštalovať, ale je problém s jeho prevádzkou a udržiavaním v aktuálnom stave (nové verzie). Tam, kde je nainštalovaný (EU Bratislava), sú z dnešného hľadiska k dispozícii len staré verzie. Všade je však problém s jeho integráciou do vyučovacieho procesu. Po týchto skúsenostiach vznikla iniciatíva klubu SAP. V rámci tohto voľného združenia univerzít, firiem (SAP, HP a Varias), učiteľov a študentov bol vypracovaný naduniverzitný projekt, ktorý umožňuje všetkým univerzitám využívať služby informačného systému SAP R/3 bez toho, aby mali starosti so zabezpečením jeho prevádzky. Centrálna inštalácia R/3 v uzle SANET na TU Zvolen môže poskytovať prístup do cvičnej firmy IDES pre záujemcov zo všetkých univerzít. Tieto univerzity už nebudú mať finančné a technické problémy s prevádzkou systému R/3. Správu tejto inštalácie zaisťuje klub SAP s výraznou pomocou firmy Varias. Tento outsourcingový model umožňuje, že sa učitelia v kanceláriách a študenti v počítačových učebniach môžu cez internet pripájať na centrálnu inštaláciu bez toho, aby ich pracovisko bolo finančne zafazované prevádzkou systému. V zmysle úvodného motta „vedieť, chcieť a môcť“ klub umožňuje prístup do systému R/3 všetkým učiteľom a študentom, ktorí vedia, že treba na sebe pracovať a je už len na ich pevnej vôli, či aj chcú túto možnosť využívať. Klub teda umožní prácu v systéme R/3 všetkým, ktorí vedia a chcú. Našou zásadou je dobrovoľnosť. Tí, ktorí nechcú, nemusia.

Problematiku prevádzky ERP systému R/3 sa teda podarilo vyriešiť, zostal tu však problém integrácie procesov cvičnej firmy IDES do odborných ekonomických predmetov. Tu treba vyvinúť iniciatívu, aby sa napr. vypracovali klasické alebo e-learningové učebné texty tak, aby vyhovovali zameraniu jednotlivých ekonomických predmetov. To je jeden z hlavných cieľov, na ktorý by sa mal teraz klub SAP sústrediť.

2. Ciele a činnosti klubu SAP

Ciele klubu by sme mohli sformulovať asi takto:

- podpora vyučovacieho procesu ekonomickým aplikačným softvérom,
- prepojenie školy s praxou, sledovanie spätnej väzby,
- špecializované vzdelávanie na požiadanie (special education on demand),
- výchova absolventov pre prax,
- pomoc pri vyhľadávaní pracovných miest.

Pri naplňaní týchto cieľov sa odvíjajú nasledujúce činnosti:

- Zabezpečenie prevádzky cvičnej firmy SAP R/3 IDES, pravidelné inštalovanie nových verzií systému – je to základná činnosť, bez ktorej by nebolo možné dosiahnuť ďalšie aktivity. Školy musia mať k dispozícii vždy nové verzie systému, hlavne v informačtickej a ekonomickej oblasti, kde ide vývoj dopredu veľmi rýchlo; nie je správne, keď sa na školách používajú také systémy, ktoré sú v praxi už prekonané.

- Školenia pre študentov a učiteľov. Tieto školenia sa robia v klube SAP na TU Zvolen a v školiacom stredisku SAP Bratislava. Odporúča sa, aby záujemca najprv absolvoval úvodné školenia v klube, určitý čas by mal pracovať samostatne v cvičnej firme IDES, pričom by využíval konzultačné služby našich lektorov. Potom pre tých, ktorí sa rozhodli ísť ďalej v tejto oblasti, sú vhodné školenia v SAP Bratislava [4], kde získajú osvedčenie o absolvovaní školenia. Získaním medzinárodne uznávaného certifikátu môže študent (alebo učiteľ) završiť poznávanie produktov SAP.
- Na školách, kde chcú podporovať vyučovanie odborných predmetov systémom SAP R/3, poskytne klub SAP metodickú pomoc pri vypracovaní učebných textov, prípadne e-learningových kurzov.
- Veľmi dôležitou oblasťou je prepojenie školy s praxou. Témy seminárnych a hlavne diplomových prác nám môžu pomôcť rozvíjať spoluprácu s praxou, ak budú vypísané priamo vo firmách, ktoré SAP používajú, alebo vo firmách, ktoré ho implementujú. Pomocou kontaktov s praxou, ktoré sa v klube snažíme rozvíjať, môžeme takúto spoluprácu zabezpečiť.
- Prax študentov (ale aj pedagógov) vo firmách je veľmi dôležitá, v zahraničí je táto oblasť viac rozvinutá ako u nás. Súvisí to s predchádzajúcim bodom; ideálne je, keď študent začne seminárnou prácou z praxe, ktorá prerastie do diplomovej práce. Po skončení školy môže absolvent nastúpiť už do „svojej“ firmy, kde pracoval, robil seminárne práce a diplomovú prácu, pričom v týchto kvalifikačných prácach riešil práve problémy danej firmy. V tomto prípade môžeme povedať, že klub SAP zabezpečil študentom vzdelanie podľa požiadaviek praxe. Proces spoznávania systému SAP sa čiastočne presunul z firmy na školu, čím môže firma takýchto absolventov skôr zaradiť do produktívnej činnosti. Pre zamestnávateľa je veľmi dôležitá skutočnosť, že svojho budúceho zamestnanca spozná ešte pred nástupom do práce a nekupuje, ako sa ľudovo hovorí, „mačku vo vreci“.

Záver

Od 1. mája 2004 je Slovensko členským štátom Európskej únie. Tento fakt si zatiaľ uvedomujeme len teoreticky, v praxi sa toho ešte veľa nezmenilo. A hlavne zmeny v oblasti školstva sa darí presadzovať len veľmi pomaly. Absolventi našich univerzít však musia byť pripravení pre európsky trh práce už teraz. Iniciatíva klubu SAP, tak ako bola prezentovaná v tomto krátkom článku, chce pomôcť našim vysokým školám zvýšiť zamestnanosť ich absolventov hlavne v zahraničí. Naši absolventi musia byť schopní v krátkom čase zastávať odborné pozície nielen v našich firmách, ale aj v nadnárodných koncernoch všade vo svete. Aby sme ich na tieto pozície pripravili, musíme neustále zlepšovať vyučovací proces, pomocou spätnej väzby chytať signály z praxe a aplikovať ich vo vzdelávaní. Aj toto je poslaním klubu SAP [5].

Literatúra

- [1] FÚRIKOVÁ, E.: Chceli by absolventov šitých viac na mieru. In: Nový ČAS, 26. 3. 1999.
- [2] SOKOL, J.: Strata príťažlivosti štúdia. www.zive.cz, 12. 1. 2001.
- [3] <http://www.bath.ac.uk/catalogues/2004-2005/cm/cm20106>
- [4] <http://www.sap.com/sk/education/terminy.asp>
- [5] www.sapclub.sk

Ing. Bohuslav Martiško, CSc.
e-mail: Bohuslav.Martisko@umb.sk

40

